

Wasył Jagupow, Instytut technicznej edukacji
zawodowej Narodowej akademii nauk pedagogicznych
Ukrainy, czołowy współpracownik naukowy

Ягупов Василь Васильович

Професійно-технічна освіта України та інформаційне суспільство

У статті подана характеристика сучасного інформаційного суспільства та його вплив на професійно-технічну освіту, визначено роль інформаційно-комунікаційних технологій в інформатизації професійно-технічної освіти, яка спрямована на підвищення її якості.

Ключові слова: інформаційне суспільство; інформатизація освіти; інформаційно-комунікаційні технології; професійно-технічна освіта.

Jagupow Wasył.

ZAWODOWA EDUKACJA TECHNICZNA UKRAINY I SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE.

Anotacja. W artukule jest podana charakterystyka nowoczesnego społeczeństwa informacyjnego i jego wpływ na zawodową edukację techniczną, określana jest rola informacyjnych technologii komunikacyjnych w informatyzacji zawodowej edukacji technicznej, skierowanej na podniesienie jej jakości.

Wyrazy kluczowe: społeczeństwo informacyjne, informatyzacja edukacji, informacyjne technologie komunikacyjne, zawodowa edukacja techniczna.

V.V. Yagupov

VOCATIONAL EDUCATION OF UKRAINE AND INFORMATION SOCIETY

Abstract. The article characterizes modern information society and its influence at the vocational education, identifies the role of information and communicative technologies in the informatization of vocational education, aimed at increasing its quality.

Key words: information society; education informatization; information and communicative technologies; vocational education

W informacyjnym społeczeństwie głównym źródłem istnienia i rozwoju osoby i całego społeczeństwa, podstawowym surowcem funkcjonowania i siłą napędową progresywnych zmian będzie wiedza i informacja, jakie zgromadziła i będzie produkować i gromadzić ludzkość i jakie będą skutecznie wykorzystane prawie wszystkimi podsystemami społeczeństwa, przeważną większością jego członków dla załatwienia swych codziennych i perspektywnych bytowych i zadań fachowych. Nowoczesne społeczeństwo informacyjne jest takim globalnym społeczeństwem w jakim wymiana informacją nie ma ani czasowych, ani przestrzennych, ani politycznych i innych granic, a odbywa się wzajemna penetracja kulturalna, otwiera się każdemu spóltowarzystwu nowe możliwości dla

identyfikacji samodzielnej, rozwoju własnej unikatowej kultury. Ono przewiduje, z jednej strony, szybki wzrost roli wiedzy i informacji, jakie stają się ważnym rekursem strategicznym jak całego społeczeństwa, tak i odrębnej osoby, w ogóle zapewniają odpowiedni teraźniejszości jej rozwój, przyśpieszony rozwój technologicznych dziedzin gospodarki, budowaniu na nowo naszego życia, bytności i działalności zawodowej, odpoczynku, organizacji w inny sposób wszystkich poziomów edukacji, a z drugiej- zapewnia szeroki dostęp obywateli do informacji, edukacji, osiągnięć kulturalnych, sprzyjające warunki dla każdego tycający tworzenia informacji i wiedzy, dostępu do niego, korzystanie i wymiana nimi, stworzenie nowych możliwości pracy i obcowania dzięki szybkiemu rozwojowi i szerokiemu wprowadzeniu informacyjnych technologii komunikacyjnych we wszystkie strefy działalności życiowej człowieka.

Do *podstawowych celów strategicznych rozwoju społeczeństwa informacyjnego w dziedzinie edukacji w Ukrainie odnoszone* są: zapewnienie informacyjnego i komputerowego wykształcenia społeczeństwa, przede wszystkim drogą stworzenia systemu edukacji, skierowanej na wykorzystanie nowoczesnych informacyjnych technologii komunikacyjnych w kształceniu wszechstronno rozwiniętej osobowości; stworzenie ogólnopaństwowych systemów informacyjnych, przede wszystkim w dziedzinach ochrony zdrowia, edukacji, nauki, kultury, ochrony środowiska; ochrona praw informacyjnych obywateli, najpierw dotyczące dostępności informacji, ochrony informacji o osobie, wsparcia demokratycznych instytucji oraz zmniejszenia ryzyka „informacyjnej nierówności”; polepszenia stanu bezpieczeństwa w warunkach wykorzystania nowoczesnych informacyjnych technologii komunikacyjnych [1].

Ich osiągnięcie będzie sprzyjać rozstrzygnięciu podstawowych zadań dotyczących zapewnienia jakościowej nowoczesnej edukacji. Wasyl Kremeń wyodrębnił takie *podstawowe zadania, jakie ma realizować nowoczesna jakościowa edukacja*: szkolić innowacyjnego człowieka, człowieka z innowacyjnym trybem myślenia, kultury, z zdolnością do działalności innowacyjnej, do ujęcia zmiany świata jako zwyczajnego zjawiska; nauczyć jego uczyć się w ciągu całego życia, tworczo uswajać pewną ilość podstawowej wiedzy, wykorzystywać dodatkową i pomocną informację, w praktyce wykorzystywać zdobytą wiedzę dla skutecznej adaptacji w warunkach zmiany rodzaju działalności; kształcić samodzielnego, demokratycznie wykształconego człowieka, zdolnego i chcącego mieszkać w demokratycznym społeczeństwie, pozbyć się resztek autorytarnej pedagogiki, wymieniając ją na tolerancyjną; kształcić globalizacyjnego człowieka, zdolnego żyć w globalizowanym świecie, zdolnego konkurować z światem, otrzymywać i tworczo stosować wszystko to pozytywne, co w nim jest; kształcić technologicznego człowieka, zdolnego obiektywnie postrzegać procesy technologizacji życia i działalności, skierowanej na wyuczenie i zastosowanie nowoczesnych sposobów i wysokich technologii, zapewnienie kształcenia u niego technologicznych sposobów myślenia, technologicznego skierowania otrzymanej wiedzy; wychowania człowieka z nowoczesnym systemem cenneści, przystosowanym do pewnego systemu podstawowych stosunków społecznych w teraźniejszym świecie; kształcić u

człowieka patriotyzm i uczucie jednolitości narodowej; zrealizować w edukacji dziecięco centryczny paradygmat, maksymalnie przybliżyć edukację do konkretnych zdolności, do indywidualnej treści każdego dziecka, kiedy nauczyciel będzie pozycjonować się nie nad uczniem i studentem, a obok niego [3, s.12].

Więc informatyzacja ukraińskiego społeczeństwa przewiduje wyprzedzalną informatyzację wszystkich poziomów edukacji, w tym i informatyzację zawodowej edukacji technicznej, gdzie, w gruncie, kształci się kadrowa podstawa samej informatyzacji jako procesu i społecznie-gospodarczego zjawiska, zakłada się przyszłość dla osiągnięć i rozwoju społeczeństwa w całości. Ona, odpowiednio z art. Ustawy Ukrainy „O zawodowej edukacji technicznej”, „zapewnia uzyskanie przez obywateli” fachu odpowiednio do upodobań, interesów, zdolności, a również przedzawodowe wykształcenie, ponowne wykształcenie, podwyższenie ich kwalifikacji, jaka ma stwarzać optymalne warunki dla wszechstronnego zapewnienia potrzeb informacyjnych i doskonalenia realizacji praw ukraińskich obywateli w zawodowej i fachowej wiedzy i informacji, nabycia fachu i stałego zawodowego doskonalenia, a przy potrzebie i przekwalifikacji” [2]. W niej naliczamy 967 państwowych zawodowych uczelni technicznych, w których studiuje 530 tys. osób, z nich ponad 350 tys. zarówno z zawodem zdobywają podstawową edukację. Wykonuje ona także ważne funkcje ochrony społecznej młodzieży, o ile uczy się w niej 8,1 tys. sierot, ponad 50 tys. półsierot, 178 tys. z rodzin o niewysokim dostatku. Za ostatnie 5 lat podwoiła się ilość zawodowych uczelni technicznych nowych kształtów. Teraz działa 110 zawodowych uczelni wyższych i ośrodków zawodowej edukacji technicznej, 14 zawodowych uczelni malarskich, 4 uczelnie-przedsiębiorstwa agrotechniczne [4].

Warto zauważyć że zawodowa edukacja techniczna społeczeństwa informacyjnego istotnie różni się od edukacji epoki industrialnej swymi celami, metodami i możliwościami działalności oświatowej. W związku z tym przed nią zaistniały kilka skomplikowanych wzajemnie powiązanych i uwarunkowanych zadań użytecznych i strategicznych:

1) ona ma onowocześnieć się na podstawie nowoczesnych technologii drogą szerokiego wprowadzenia w proces edukacyjno-wychowawczy uczelni informacyjno-komunikacyjnych technologii;

2) kształtować w młodzieży cechy, niezbędne dla skutecznej samoaktualizacji i samorealizacji w społeczeństwie informacyjnym, biorąc do uwagi wymagania nowoczesnego rynku pracy [5; 7], po nabyciu zawodowej edukacji technicznej, wśród jakich czołowymi są: „umiejętność korzystania z odmiennych źródeł informacji”(odpowiednio do wymagań Organizacji Współpracy I Rozwoju Gospodarczego); sprawne posługiwanie się komputerem [9]; kształtowanie kompetencji informacyjnej i informatyczno – medialnej;

3) zachować i ochronić „ekologię” osobowości ucznia, a w przyszłości i fachowca, o ile społeczeństwo informacyjne, niestety, z jednej strony stwarza sprzyjające warunki i szerokie możliwości dla osobowościowej, subiektywnej i zawodowej samorealizacji w nowoczesnym świecie, a z innej – i możliwości do wtrącania się w duchowny świat osoby, manipulacji nim i t.d.

Więc, **główny cel systemu zawodowej edukacji technicznej Ukrainy w informacyjnym społeczeństwie jest wieloczynnikowy i mieści w sobie dużo celów.** Ale główny cel polega w przygotowaniu uczniów jak subjektów działalności edukacyjnej do skutecznego udziału w bytowej, społecznej i zawodowej działalności życiowej, oile „Podmiotowość człowieka w procesie pracy nie powinna być naruszana nie tylko ze względów moralnych czy humanistycznych, ale również z tego powodu, że podmiotowo traktowani pracownicy efektywnie realizują zadania zawodowe” [8; s. 320], - podkreśla Jolanta Wilsh.

W jakości podstawowych celów można wyodrębnić takie:

ogólne podwyższenie jej jakości i nadania usług edukacyjnych odpowiednio do czołowych tendencji informacyjnego społeczeństwa i wymagań nowoczesnego rynku pracy: „Jedno z podstawowych przyczyn reformowania szkolnego i pozaszkolnego systemu edukacji zawodowej są przeobrażenia występujące na rynku pracy” (Stefan M.Kwiatkowski) [6; s. 23];

polepszenie stopnia dostępności do niej dla różnych kategorii społeczeństwa, w tym i dla osób z szczególnymi wymaganiami, stworzenie warunków dla osoby dla edukacji w ciągu życia;

podwyższenie gospodarczego, kadrowego, intelektualnego potencjału w kraju kosztem wzrostu poziomu edukacyjnego ludności, aktualizacji potencjału intelektualnego i szerokiego wykorzystania informacyjnego potencjału nowoczesnego świata;

stworzenie jedynej przestrzeni informacyjnej systemu zawodowej edukacji technicznej i jej integracji do narodowego i światowego systemu informacyjnego.

integracja informacyjna zawodowej edukacji technicznej w narodowy system edukacji, a także w naukową, produkcyjną, socjalno-społeczną i kulturalną infrastrukturę światowego społeczeństwa.

Jednocześnie **strategicznymi zadaniami systemu zawodowej edukacji technicznej w społeczeństwie informacyjnym, jakie są charakterystycznymi dla wszystkich krajów świata,** są następujące: naukowe uzasadnienie metodologii jej informatyzacji; zapewnienie ciągłości studiowania, wychowania, zawodowego przygotowania w systemie zawodowej edukacji technicznej dla codziennego bycia i aktywnej zawodowej i fachowej samoaktualizacji; przygotowanie kadry, jaka jest zdolna do aktywnej działalności życiowej w społeczeństwie informacyjnym i zdolna osiągać wyznaczone osobistościowe, subjektowe, zawodowe i fachowe cele jak społeczny i zawodowy podmiot; polepszenie jakości zawodowej edukacji technicznej na podstawie szerokiego i skutecznego stosowania nowoczesnych i perspektywnych informacyjno-komunikacyjnych technologii z urachowaniem nowoczesnych zmian cywilizacyjnych; wypracowanie komputerowych i innych edukacyjnych systemów informacyjnych dla niej oraz do różnych jej subjektów – uczniów, pedagogów, fachowców edukacji produkcyjnej, metodystów, kierowników zawodowych uczelni technicznych, analiza poziomów racjonalnego wykorzystania informacyjno-komunikacyjnych technologii w różnych kierunkach i dla różnych poziomów przygotowania zawodowców; stworzenie systemu

standardów informacyjno-komunikacyjnych technologii, opracowanie metodyk sertyfikacji programowych i technicznych środków edukacji; rozwój jednego systemu banku informacji i środków informacyjnych w systemie zawodowej edukacji technicznej, zapewnienie masowego dostępu do tego systemu wszystkich kategorii użytkowników, subjektów procesu edukacyjno-wychowawczego; ochrona duchowej przyrody jej podmiotów w warunkach globalnej informatyzacji wszystkich dziedzin działalności życiowej, bycia oraz działalności zawodowej osoby.

Szczególną uwagę warto skoncentrować na ostatnim zadaniu, o ile poprzednie nie wywołują wątpliwości i nie mieszczą podwójnego rozumienia. Ono za swoją treścią, znaczeniowym napełnieniem i przeznaczeniem równoznaczne wszystkim poprzednim, bowiem osoba i jej samobytność, osoba i jej autonomiczność, osoba i jej unikatowość, osoba i jej twórczy sens, osoba i jej społeczny i zawodowa subjektowość, osoba i jej nieograniczone możliwości, były, są i będą najcenniejszym skarbem nowoczesnego i przyszłego społeczeństwa. Uświadomienie przez każdą osobę w nowoczesnym społeczeństwie i szczególnie – każdym subjektem zawodowej edukacji technicznej tego aspektu i jego apriorowe ujęcie jest bezwarunkowym warunkiem ochrony i zachowania „ekologii” każdego subiekta społecznego i zawodowego bycia, zapewnienia jemu rzeczywiście takich warunków działalności życiowej, kiedy on zachowuje swoją samobytność, unikatowość, zdolność aktualizować swoje potencjały – społeczne, podmiotowe, komunikacyjne, intelektualne, zawodowe, fachowe i inne. W innym wypadku osoba może zostać podmiotem i obiektem manipulacji, zostać subjektem manipulowanego manipulatora.

Stosowanymi zadaniami systemu zawodowej edukacji technicznej Ukrainy w społeczeństwie informacyjnym są:

kształtować infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego w systemie zawodowej edukacji technicznej drogą szerokiego zaprowadzenia technologii informacyjno-komunikacyjnych i ich systemowego i kompleksowego zastosowania na wszystkich poziomach – uchnia, kolektywu uczniów, pedagoga, kolektywu pedagogów, zawodowej uczelni technicznej i wyżej;

sprzyjać zmianom właściwości systemowych systemu zawodowej edukacji technicznej, i w pierwszą kolej, mając na celu podwyższenia przajmowania innowacji, nadanie możliwości aktywnego celowego wykorzystania światowej magistrali informacyjnej, nowych możliwości wpływu na edukacyjną, naukową, zawodową trajektoriękaśdego subiekta zawodowej edukacji technicznej, a z nimi i na historyczną trajektorię rozwoju jak całych dziedzin produkowania tak i kaśdego odrębnego zawodowca;

zapewniać edukację, wychowanie, przygotowanie zawodowe osoby w systemie zawodowej edukacji technicznej dla bycia i pracy w społeczeństwie informacyjnym;

zaprowadzać do jej systemu takie zasady wykładania i studiowania informatyki, jakie mają zapewniać kształtowanie w przyszłych zawodowców nowoczesnego poglądu na rolę informacji i procesów informacyjnych w

przyrodzie, społeczeństwie i najgłówniejsze – w byciu i działalności życiowej każdego odrębnego społecznego i zawodowego subiekta;

informatyzować proces edukacyjny w jej systemie, co jest ważną rezerwą podwyższenia jakości przygotowania przyszłych zawodowców, o ile istnieć w społeczeństwie informacyjnym i nie wykorzystywać jego przewagi i zasoby jest bezsensownie;

przeprowadzać przygotowanie technologicznego zawodowca, zdolnego obiektywnie uświadamiać procesy informatyzacji nowoczesnego życia w społeczeństwie i działalności zawodowej, skierowane na studiowanie i zastosowanie nowoczesnych środków i wysokich technologii;

sprzyjać ciągłej edukacji i edukacji dla dorosłych, zapewniać ponowną edukację zawodową, stwarzać sprzyjające warunki dla uczenia się osoby w ciągu całego życia;

zapewniać kształtowanie i podtrzymanie na należytych poziomach wykształcenia komputerowego i informacyjnego subiektów zawodowej edukacji technicznej;

psychologicznie, osobowościowo i fachowo przygotować jej absolwenta działalności życiowej i pracy w społeczeństwie informacyjnym; humanistyczne skierowanie społeczeństwa informacyjnego ma wyznaczyć takie jego podstawowe wartości jak pierwszość obywatelskich praw i wolności, aktywność społeczną, inicjatywność, prawo wyboru, odpowiedzialność i inne.

Dla tego jest niezbędnym w organizacyjnym, metodycznym, naukowym i administracyjnym kierunkach rozstrzygnąć takie zadania:

organizacyjnie-funkcjonalnie i strukturalnie przebudować system zawodowej edukacji technicznej odpowiednio do wymagań nowoczesnego informacyjnego społeczeństwa;

opracować takie metody, środki i technologie oceny poziomów osiągnięć edukacyjnych i kompetencji subiektów zawodowej edukacji technicznej, jakie dają możliwość, z jednej strony wyjaśnić rzeczywisty stan kompetencji, a z innej dostrzec pewne wady i perspektywne kierunki jej rozwoju i doskonalenia;

odrobić koncepcyjne, teoretyczne i metodyczne podstawy edukacji zawodowej, przygotowania ponownego i podwyższenia kwalifikacji pracowników dla czołowych dziedzin rozwoju i struktur społeczeństwa w warunkach jego informatyzacji, zapewnienia w ciągu życia edukacji różnym kategoriom dorosłego społeczeństwa, a także uzyskanie edukacji przez osoby z szczególnymi potrzebami;

uzasadnić informacyjne metody, środki i technologie kształcenia, kształcenia ponownego i podwyższenia kwalifikacji kadry zawodowej edukacji technicznej (zaliczając kadrę pedagogiczną i naukową, a także kadrę administracyjną zawodowej edukacji technicznej zawodowych uczelni technicznych a także zakładami naukowymi systemu zawodowej edukacji technicznej)

Stworzyć sieci komputerowe zawodowych uczelni technicznych, uczelni naukowych i ich organów administracyjnych (w tym unormowanie spisu serwisów i interfejsów użytkowników, zapewnienie równego dostępu do środków serwisów, integracja narodowych sieci komputerowych, sieci lokalnych

zawodowych uczelni technicznych) i zakładów naukowych w globalne sieci komputerowe jedynej informacyjnej przestrzeni edukacyjnej);

stworzyć bazy edykacyjnej i naukowej informacji, w tym i zapewnienia ochrony i równego dostępu do zasobów tych baz, integracja baz informacji w jedynej informacyjnej przestrzeni edukacyjnej wszystkich subjektów zawodowej edukacji technicznej;

informatyzować dziedzinę bibliotekarskiej, w tym stworzenie nowoczesnych uatomatyzowanych informacyjnych systemów bibliotekarskich oraz ich baz informacyjnych, zapewnienie ochrony informacji i jednakowego dostępu do serwisów tych systemów i zasobów tych baz, integracja baz informacyjnych i systemów w jedynej informacyjnej przestrzeni edukacyjnej;

stworzyć informacyjne systemy medialne, co proponują edukacyjne i popularne programy naukowe dla subjektów systemu zawodowo-technicznego;

zatwierdzać mechanizmy ekonomiczne i procesy gospodarcze, funkcjonowania i rozwoju zawodowo-technicznego systemu w warunkach informatyzacji społeczeństwa (w tym systemów informacyjno-analitycznych kierowania administracyjnego edukacją i nauką w systemie zawodowej edukacji technicznej);

stworzyć systemy statystyki, załączając unormowanie ważnych wskaźników, które odzwierciedlają stan, charakter funkcjonowania i kierunki zaplanowanego rozwoju sieci zawodowych uczelni technicznych, jakości i ilości wstąpień i egzaminów absolwenckich, innej produkcji systemów zawodowej edukacji technicznej, uczelni i zakładów naukowych, technologii zbioru i opracowania informacji, lustracji działalności edukacyjnej, systemu administracji zawodową edukacją techniczną na jej różnych poziomach organizacyjnych.

Warto też zrobić akcent na tym fakcie, że informatyzacja społeczeństwa ma w sobie również negatywne momenty. Po pierwsze, warto unikać takich zjawisk jak „informacja dla informacji”, kiedy odbywa się substytucja wiedzy falą informacyjną, kiedy ilość szkodzi jakości, kiedy istnieje „bezsensowne naduszczenie środowiska informacyjnego człowieka i osiągnięcia własnych celów, dalekich od uzyskania nowej wiedzy”, kiedy „odbywa się ogólna dekulturacja społeczeństwa”, jaka, niestety ogarnia i sztukę i edukację i naukę.

Po drugie, sprzeczność procesu informatyzacji społeczeństwa stawia i takie bardzo ważne zadanie przed zawodową edukacją techniczną jak zachowanie jej humanistycznego skierowania, uniknąć dehumanizacji i stracenie duchowości. W związku z tym trzeba zapewniać dialektyczną jednolitość, wzajemne uzupełnienie pozytywny wpływ między informacją, jaka w informacyjnym społeczeństwie staje się wyższą cennością, a informacyjna kultura zawodowca – czynnikiem, jaki wyznacza jego działalność zawodową i cenności duchowne społeczeństwa i działalność zawodową, jako fundament odporności podstawowych składników subjeкта działalności zawodowej – ogólnego i zawodowego punktów widzenia, społecznych i zawodowych cenności, społecznej kompetencji, aktywnej życiowej pozycji.

Po trzecie, w społeczeństwie informacyjnym w związku z szybkim rozwojem nowych technologii i starzeniem się wielkiej ilości zawodowej wiedzy

ważnym warunkiem aktywnej pozycji społecznej oraz działalności każdej osoby jak społecznego i zawodowego subiekta jest edukacja samodzielna, edukacja ponowna edukacja osoby w ciągu całego życia. W związku z tym jest koniecznym nauczyć uczniów uczyć się, sprzyjać ich kształtowaniu się jako subiektywów działalności edukacyjnej, kształtować kulturę edukacji samodzielnej, nauczyć być subiektem działalności zawodowej: „Sytuacja na rynku pracy stwarza wiele zagrożeń związanych z działalnością zawodową, które mogą wprowadzić do zniewolenia i degradacji człowieka oraz samej pracy, czego konsekwencją może być jej przedmiotowe traktowanie, czyli depersonalizacja. Przeciwstawia się temu idea humanizacji pracy, dzięki której pracownik postrzegany jest jako podmiot samorealizujący się w pracy i poprzez nią” [8, c. 320] - akcentuje Jolanta Wilsz.

Realizacja podstawowych celów i zadań systemu zawodowej edukacji technicznej Ukrainy w społeczeństwie informacyjnym będzie sprzyjać kształtowaniu w jej subiektywów, najgłówniej w uczniach 7 modułów Europejskiej Certyfikacji Umiejętności Komputerowych (ECDL): podstawowych technik informacyjnych; użytkowanie komputerów; przetwarzanie tekstów; arkusze kalkulacyjne; bazy danych; grafika menedżerska i prezentacyjna; usługi w sieciach informatycznych. Ich kształtowanie będzie sprzyjać: przygotowaniu obywateli do życia w społeczeństwie globalnej informacji; podniesieniu poziomu umiejętności obywateli wykorzystania mikrokomputerów w pracy zawodowej i życiu codziennym; wprowadzeniu i ujednoczeniu bazowego poziomu kwalifikacji, niezależnego od kierunku i poziomu wykształcenia pracowników; opracowania modelu edukacji w zakresie użytkowania komputerów; umożliwieniu przemieszczania się pracowników pomiędzy krajami Wspólnoty Europejskiej.

Zakończenie

W taki sposób, jakość zawodowej edukacji technicznej Ukrainy w społeczeństwie informacyjnym uzasadnia się nie tylko ogólną jej informatyzacją, t.j. ilością komputerów i baz informacyjnych, a przede wszystkim przygotowaniem, gotowością i zdolnością ucznia jako podmiota edukacyjnej i przyszłej działalności zawodowej, i pedagoga jako subiekta wykładania i i bycia zawodowego do stałej i systemowej pracy z informacją oraz skutecznego jej przetwarzania w celu kształtowania i rozwoju nowej systemowej i obiektywnej wiedzy o przyrodzie, społeczeństwie i osobie, a także ich ciągłego doskonalenia.

Czołowe tendencje społeczeństwa informacyjnego istotnie zmieniają tradycyjne wnioski o systemie zawodowej edukacji technicznej, jaka ma, po pierwsze, stwarzać dogodne warunki dla nabycia wiedzy, informacji i aktualizacji intelektualnego potencjału osoby spoczątku w edukacyjnej a potem i zawodowej działalności; po drugie, zapewniać wszechstronny i organiczny rozwój osoby jako subiekta edukacyjnej i przyszłej działalności zawodowej; po trzecie, stwarzać sprzyjające warunki dla duchownego, rozumowego, zawodowego i fachowego zbagacenia każdego ucznia, wzrost narodowego ludzkiego kapitału jako podstawy rozwoju politycznej, społecznej, gospodarczej, humanitarnej, kulturalnej i innych sfer życia społecznego przede wszystkim w interesach podwyższenia dobrobytu obywateli, zapewnienia skuteczności gospodarki i wzmocnienia państwa.

Literatura

1. Ustawa Ukrainy „O podstawowych zasadach rozwoju informacyjnego społeczeństwa w Ukrainie na 2007-2015 lata” // Wiadomości Rady Najwyższej Ukrainy. – 2007. – N 12. – S.102.
2. Ustawa Ukrainy „O zawodowej edukacji technicznej» // <http://osvita.ua/legislation/law/2245>
3. Kremeń W.G. Jakościowa edukacja w kontekście zmian ogólnie cywilizacyjnych // Edukacja Ukrainy. – №89. – 28 października 2006 roku. – S. 12.
4. System edukacji Ukrainy // <http://shkola.lviv.ua/2009/06/16/sistema-osviti-ukraïni/>
5. Włodarska-Zoła L. Kształcenie inżynierów – menedżerów na Ukrainie w kontekście potrzeb rynku pracy // // Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia : Rocznik polsko-ukraiński / red. T. Lewowicki, J. Wilsz, I. Ziaziun i N. Nyczkało. – Częstochowa – Kijów : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, 2008, nr X. – S. 117-124.
6. Kwiatkowski Stefan M. Edukacja zawodowa – potrzeba zmian // Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia : Rocznik polsko-ukraiński / red. T. Lewowicki, J. Wilsz, I. Ziaziun i N. Nyczkało. – Częstochowa – Kijów : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, 2003. – nr IV. – S. 22-28.
7. Wieczorek Gertruda. Wpływ przemian społeczno-gospodarczych na kształcenie zawodowe. Bytomskie Zeszyty Pedagogiczne. – Bytom : Wydawnictwo Kolegium Nauczycielskiego, 2003. – Nr 6. – S. 36-48.
8. Wilsz Jolanta. Teoria pracy. Implikacje dla pedagogiki pracy. – Krakow : Impuls, 2009. – 524 s.
9. http://www.eurydice.org/ressources/eurydice/pdf/0_integral/031PL.pdf